VARFÖR ÄR KAFFET SÅ ”DYRT”?

Vårt kaffe, och annat rättvisemärkt kaffe, är dyrt i jämförelse med ”vanligt” kaffe som ibland säljs för så lite som 25 kronor per paket i affären. Men frågan är egentligen inte varför vårt kaffe är så dyrt, utan *varför ”vanligt” kaffe säljs så billigt!*

★ Kaffet säljs för underpriser idag. Som vi redan skrivit så räcker priset kaffebönderna får för sitt kaffe inte ens till böndernas produktionskostnader! Med andra ord går kaffebönderna med förlust idag när de skördar sitt kaffe!
★ Kaffe är en sk ”lockvara” som matvarubutikerna använder som vapen för att få kunderna till just sin butik. Tanken är att om tex Konsum har ett kampanjerbjudande och säljer sitt kaffe för 40 kronor för två paket så går kunderna hellre dit än till ICA, som säljer sitt kaffe för 35 kronor per paket. När väl kaffet lockat in kunderna i Konsum, köper de inte bara kaffe utan även andra varor. Med andra ord offrar butikerna kaffet, vilket de säljer med förlust, för att få kunder som köper andra varor också, som de tjänar pengar på.
★ Mycket kaffe odlas på ett sätt som inte skonar miljön, eftersom miljöhänsyn, på kort sikt, kostar mer pengar.

Om kaffebönderna får skäligt betalt för det arbete de lägger ner, om man tog hänsyn till miljön och om det inte säljs till kampanjpris av något matvaruhus, så är kaffe en väldigt dyr lyxvara som till och med borde kosta mer än 45 kronor per paket! Vårt kaffe är egentligen rätt billigt, eftersom vi utför mycket arbete ideellt.

HUR VET JAG ATT BÖNDERNA FÅR BRA BETALT?

Vi i Mut Vitz Sverige fick kontakt med Mut Vitz när vi var i Chiapas. Därför har vi personliga kontakter med medlemmar ur Mut Vitz och skapade vår förening för att solidarisera oss direkt med dem, och inte med syfte att tjäna pengar. Att Mut Vitz verkligen får sina pengar kontrolleras dessutom i Sverige av Föreningen Rättvisemärkt.

Rättvisemärkt är ett handelssamarbete. Social, ekonomisk och demokratisk utveckling gynnas i de områden där rättvisemärkta livsmedel framställs. Märkningen garanterar odlare och lantarbetare skälig ersättning för sitt arbete. Inköpen görs direkt hos långtidskontrakterade odlare. **www.rattvisemarkt.nu**

VART GÅR PENGARNA NÅGONSTANS?

När du till exempel köper ett paket bryggrostat kaffe (500 gram) går dina pengar till detta:

★ **Ca 15 kr** går direkt till Mut Vitz-kooperativet i Chiapas. Om du köper kaffe ”vanligt” kaffe, som inte är rättvisemärkt, får kaffebonden enbart 2-3 kr.
★ **Ca 23 kr** går till omkostnader: transport från Mexiko och inom Sverige, rostning, moms, skatter, etikettillverkning och rättvisemärkning.
★ Mut Vitz Sverige tar en ”vinst” på ca **2 kr**. Men eftersom vi är en ideell förening går dessa pengar inte till oss i föreningen, utan de används bland annat till att köpa in ännu mer kaffe.
★ Alla ovanstående poster blir tillsammans 40 kronor. Det du betalar utöver detta är det överskott som den butik du köper ifrån tar ut, eller den extra ”vinst” vi i Mut Vitz Sverige tar om du köper direkt från oss.

Du kanske inte tänkt på det, men när du köper ”vanligt” kaffe är du faktiskt med och betalar de gigantiska reklamkampanjerna de stora kaffebolagen har i tv, radio, brevlådor, reklampelare, tidningar, butiker, bussar, tåg, tunnelbanor, spårvagnar etc. Vår reklamkostnad är däremot minimal, närmast obefintlig.

FÖR MER INFO: KONTAKTA OSS!

Vill du veta mer? Har du frågor? Vill du stödja oss? Kontakta oss!

E-post: mutvitzkaffe@hotmail.com
Hemsida: www.mutvitzkaffe.org
Telefon: se vår hemsida
Postgiro: 200917-3 (Mut Vitz Sverige)
Adress till föreningens säte:
Mut Vitz Sverige c/o Markus Stoor
Lars Janssonsgatan 7B
981 34 Kiruna

På vår hemsida hittar du nyheter, mer information om Mut Vitz, Zapatiströrelsen och Chiapas, bilder från kaffeodlingarna i Chiapas och mycket mer:

www.mutvitzkaffe.org

GIFTFRITT ODLAT KAFFE SKÖRDAT MED VÄRDIGHET!

Stöd Chiapas kaffebönder!
Drick kaffe från det zapatistiska kaffekooperativet Mut Vitz

www.mutvitzkaffe.org

VARFÖR SKA MAN DRICKA MUT VITZ-KAFFE?

Sverige är ett av de icke kaffeproducerande länderna som konsumerar mest kaffe i världen. Vi konsumerar i genomsnitt åtta och ett halvt kilo kaffe per person och år!

De stora kaffebolagen blir rika på vårt kaffedrickande medan bönderna som odlar kaffet får förnedrande dåligt betalt. Idag får kaffebönderna ungefär *fem kronor* per kilo kaffe. En småbonde skördar allt som allt omkring ett ton kaffe per år, vilket betyder att deras årslön blir runt *5000 kronor*, vilket ska räcka till sjukvård, barnens skolgång, redskap, kläder etc. Men idag räcker bondefamiljens pengar inte ens till att betala omkostnaderna för att odla kaffe! Med andra ord går kaffebönderna idag med förlust på sitt kaffe, eftersom priset är så dåligt. Men de har redan investerat i kaffe, och ställa om produktionen och odla något annat görs inte över en dag. Därför har bönderna inga andra alternativ än att fortsätta skörda sitt kaffe och hoppas på att priserna blir högre. Kaffekooperativet Mut Vitz får av oss 30 kronor per kilo, vilket de i alla fall kan överleva på.

Stora kaffebolag har makten att utöva påtryckningar på fattiga, kaffeproducerande länder. Detta medför att småböndernas småskaliga kaffeodlingar får lämna plats åt storskaliga monokulturodlingar. Monokultur betyder att man bara odlar en gröda, rad efter rad, hektar efter hektar. Småbönderna gör inte så, utan odlar även bönor, banan, skuggträd, citrusfrukter och annat tillsammans med kaffet. Monokulturen ger mer kaffe, vilket gör det mer lönsamt. "Samodling" - som det heter när man odlar flera grödor samtidigt - ger mindre kaffe, men är mycket mer miljövänligt. Framförallt eftersom monokulturen kräver mycket bekämpningsmedel och gödsling, vilket samodling inte behöver i samma grad. I flera länder subventionerar myndigheterna kemiska bekämpningsmedel och konstgödsel för att öka kaffeexporten.

Kaffekooperativet Mut Vitz odlar sitt kaffe ekologiskt, utan kemiska bekämpningsmedel och konstgödsel. Kaffet har den mexikanska eko-märkningen CERTIMEX.

VAD ÄR MUT VITZ?

Kooperativet Mut Vitz har 600 familjer som medlemmar. De bor i ett 30-tal zapatistiska byar i Chiapas, Mexikos sydostligaste delstat vilket ligger på gränsen till Guatemala. Mut Vitz-bönderna är mayaindianer och tillhör folkgruppen Tzotzil. Mut Vitz betyder *Fågelberget* på deras språk, och är namnet på ett berg som ligger i området där kooperativets medlemmar bor. Kooperativet bildades 1997 för att kämpa mot det förtryck de utsätts för av Mexikos regering och de lokala uppköparna, de så kallade *coyotes* (ung. *vildhundarna*), och de kämpar för att få rättvist betalt för det hårda arbete som kaffeodlingen innebär.

Mut Vitz mål är att allt kaffe som de producerar ska säljas direkt till rättvist pris utan några mellanhänder. Men än så länge går endast 10% av Mut Vitz produktion på export till ett rättvist pris, resten säljs för underpriser till *coyotes*.

VILKA ÄR ZAPATISTERNA?

Mut Vitz-bönderna är med i zapatiströrelsen, en rörelse bestående av flera olika mayafolk i Chiapas som kämpar för sina rättigheter som ursprungsfolk. Zapatiströrelsen bygger egna självständiga och demokratiska myndigheter, egna skolor – där barnen undervisas på sitt eget språk och får lära sig sin egen historia – och egna sjukhus. De organiserar också utbildningar för att människor från byarna ska bli "barfotaläkare" och lärare i sina egna byar, för att byborna ska slippa åka den oftast långa vägen till sjukhusen eller vara beroende av statens oftast dåliga lärare. Allt detta skapar de själva, utan några som helst statliga bidrag. Däremot får de stöd från nationella och internationella organisationer. (Läs mer om Zapatisterna på vår hemsida: www.mutvitzkaffe.org).

Denna strävan efter självstyre motarbetas hårt av Mexikos regering och militär. Till exempel mördades sju Mut Vitz-bönder år 2000, på grund av sitt engagemang i Zapatiströrelsen och för att de var medlemmar i Mut Vitz.

VILKA IMPORTERAR DETTA KAFFE?

Vi som importerar detta kaffe heter *Mut Vitz Sverige* . Vi är en ideell förening, vilket betyder att allt överskott vi får från kaffeförsäljningen går till att stödja Mut Vitz och Zapatiströrelsen på något sätt. Vi har bildat ett nätverk tillsammans med andra grupper i Europa som också importerar kaffe från Mut Vitz. Där ingår grupper från bl.a. Frankrike, Schweiz, Tyskland och Italien.

Mut Vitz Sverige har som många andra föreningar ont om pengar. Varje gång vi ska importera kaffe måste vi låna en massa pengar, vilket skapar mycket problem för oss. Dessutom kostar det att engagera sig i föreningen, bara att åka på föreningens möten kostar uppemot 2000 kronor per år. För att stödja oss kan du dels skänka oss pengar (postgiro: 200917-3) eller bli stödmedlem i föreningen. Läs mer om detta på vår hemsida.

VARFÖR SKA MAN DRICKA MUT VITZ-KAFFE?

Varför ska du då köpa Mut Vitz-kaffe? En anledning är att kaffet är väldigt gott! En annan är att det är giftfritt odlat. En tredje är att du stödjer Mut Vitz-bönderna och deras uppbyggnad av ett rättvist, demokratiskt och ekologiskt hållbart samhälle.

VAD ÄR DET FÖR KAFFE?

Kaffet är av högsta kvalitet och är till **100% Arabica** – dvs kaffet är ingen blandning mellan olika kaffesorter från olika länder, vilket nästan allt annat kaffe i Sverige är.

Just nu finns Mut Vitz-kaffe som bryggkaffe och espresso. Bryggkaffet är malet och mellanmörkrostat. Espresson finns som malen i 250-gramspaket och som hela bönor i 1 kg-paket.

HUR MYCKET KOSTAR KAFFET?

★ Ett paket bryggkaffe kostar **45 kr** (500g).
★ Ett paket espresso, malen, kostar **40 kr** (250 g).
★ Ett paket espresso, hela bönor, kostar **125 kr** (1 kg).

OBS: Priserna kan variera mellan olika återförsäljare!